

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517205026
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7517205026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovskej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú I. I. nar. X.XX.XXXX bývajúcu u matky zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: Ing. M. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v Ď. č. XXX zastúpenej JUDr. Slávkou Kováčovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Štúrovej č. 20 a V. Č. nar. XX.X.XXXX bývajúceho vo I. H. č. XX zastúpeného JUDr. Monikou Meňhertovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Floriánskej č. 16 v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy styku otca s maloletou a návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 28.9.2018 č.k. 19P 78/2017-291 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o zvýšení výživného, dlžnom výživnom a úprave styku otca s mal. I. okrem úpravy styku počas letných prázdnin.

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o úprave styku počas letných prázdnin tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý rok od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod., od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod..

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P 353/2014-34 zo dňa 8.12.2014 v časti rozsudku upravujúcej vyživovaciu povinnosť otca k mal. I. I., nar. X.XX.XXXX a v časti rozsudku upravujúcej styk otca s mal. I. I., nar. X.XX.XXXX takto: otec je povinný prispievať na výživu mal. I. sumou 200 € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa počnúc 20.4.2017. Dlžné výživné na mal. I. za obdobie od 20.4.2017 do 28.9.2018, spolu v sume 1.384 €, je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 60 dní od doručenia rozsudku. Zamietá návrh matky na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti. Upravuje styk otca s mal. I. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. I. každú stredu v dobe od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň, počas adaptačného obdobia troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku v dobe od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod., po uplynutí adaptačného obdobia od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý rok počas letných prázdnin v dobe od 1.7. od 9.00 hod. do 8.7. do 18.00 hod., od 16.7. od 9.00 hod. do 23.7. do 18.00 hod., od 1.8. od 9.00 hod. do 8.8. do 18.00 hod., od 16.8. od 9.00 hod. do 23.8. do 18.00 hod., každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 25.12. od 9.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a každý páry rok počas vianočných sviatkov od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 9.00 hod., každý rok počas veľkonočných sviatkov v dobe od Veľkého piatku od 9.00 hod. do veľkonočnej soboty do 18.00 hod. s tým, že otec je oprávnený v určenom čase prevziať maloletú buď v mieste predškolského zariadenia, ktoré mal. I. navštevuje alebo v mieste bydliska matky a v čase určenom na ukončenie styku je povinný maloletú odovzdať do miesta bydliska matky. Matka

je povinná maloletú na styk s otcom riadne a včas pripraviť. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec voči výroku o bežnom výživnom, dlžnom výživnom a úprave styku. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm.f/, h/ CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, predovšetkým rozhodnutia o výške dlžného výživného, ktoré má zaplatiť do 60 dní od doručenia rozsudku a rozhodnutie o zvýšení výživného na 200 € je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že súd neprihliadol na to, že prispieva na maloletú aj mimo bežného výživného zakupovaním hračiek, organizovaním výletov, zakupovaním oblečenia, obuvi a taktiež stravy počas styku. Súd pri rozhodovaní o určení výživného vychádzal z nesprávne určeného jeho príjmu napriek tomu, že súdu doložil všetky potrebné doklady z účtovníctva. Konštatoval, že tvrdenia matky o tom, že jeho mesačný príjem je 3.000 € je nepravdivé a nepreukázané. Uviedol, že súd mal v jeho prípade vychádzať z podkladov, ktoré boli ním doručené a ktoré preukazujú jeho reálny príjem. Uviedol, že jeho príjem je nestály, pretože podniká a jeho príjem je závislý od počtu zákazníkov, avšak nepohybuje sa v sume ako uvádzal súd. Uviedol, že jeho obchodná spoločnosť LITO s.r.o., ktorej je konateľom a spoločníkom nikdy nezamestnávala súčasne sedem zamestnancov, pretože zamestnanci sa menili postupne a naraz zamestnáva maximálne dvoch zamestnancov. Dodal, že v súčasnosti obchodná spoločnosť LITO s.r.o. zamestnáva len jednu osobu, a to konkrétne jeho. Kaviareň LITOVEL PUB je dňom 29.10.2018 zatvorená, pretože vykazovala dlhšiu dobu stratu. Z uvedeného vyplýva, že momentálna jediná zárobková činnosť, ktorú vykonáva, je poskytovanie foto a video služieb, z ktorej činnosti dosahuje príjem od apríla do novembra príslušného roka, kedy je svadobná sezóna. Uviedol, že nie je schopný prispievať na maloletú určené výživné 200 €, pretože jeho príjem nepokrýva v požadovanej výške jeho výdavky. Okrem maloletej má vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére S., ktorá je študentkou vysokej školy a na ktorú prispieva sumou 150 až 200 € mesačne. Mesačne platí splátku hypotéky, ktorú vzal za účelom kúpy bytu a v sume 331 € ju spláca. Mesačne spotrebný úver v sume 114 €, ktorý si vzal z dôvodu, aby mohol zabezpečiť výplatu miezd. Mesačne uhradza spotrebný úver 225 €, ktorý si vzal za účelom zabezpečenia fototechniky a videotechniky, ktorá je pre výkon aktuálnej jeho zárobkovej činnosti nevyhnutná. S maloletou sa stýka, pravidelne cestujú a tieto výlety predstavujú mesačne 80 €. Na bývanie potrebuje 80 €, mobilný telefón uhradza mesačne 30 €, na stravu do domácnosti prispieva mesačne 300 €, platí raz ročne povinné zmluvné poistenie za staršie automobily 240 € a so svojou súčasnou priateľkou má ďalšie náklady, keďže mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. H. S.. Konštatoval, že došlo k zmene pomerov na strane matky, pretože jej príjem je vyšší v sume 720 € mesačne a doposiaľ poberala rodičovský príspevok 226 € mesačne. Uviedol, že maloletá má v jeho bydlisku vlastnú detskú izbu vrátane hračiek, osobných vecí, ktoré jej zabezpečil on, aby mohol realizovať styk s maloletou. Konštatoval, že jeho finančná situácia je nepriaznivá, pretože v prípade úhrady zvýšeného výživného by ukrátil svoje ďalšie dve deti, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť. Nesúhlasí s hodnotením súdu prvej inštancie ohľadne jeho finančnej situácie týkajúcej sa zhodnotenia bývania v podobe kúpy rodinného domu, pretože nejde o rodinný dom, ale chatu, ako to vyplýva z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie I. H., preto odmieta tvrdenie, že si zhodnotil svoje bývanie. Chata je naďalej splácaná formou hypotéky a bola zriadená za účelom kúpy už predaného bytu v H. na ul. Č.Á.. Kúpou chaty chcel znížiť svoje výdavky na cestovanie za maloletou, nakoľko sa nachádza bližšie k bydlisku maloletej. Poukázal príkladom na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12CoP 21/2018 zo dňa 21.8.2018, ktorý konštatoval v rozhodnutí, že na strane otca došlo k zmene pomerov tým, že mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť. Čo sa týka dlžného výživného, poukázal na to, že vzhľadom na jeho aktuálne finančné a majetkové pomery je pre neho likvidačné ju v zmysle rozsudku plniť, nakoľko mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, ktoré má so svojou terajšou priateľkou. Citoval ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výška mesačnej splátky dlžného výživného nie je v súlade s citovaným zákonným ustanovením, pretože nevyhnutnosť riešiť situáciu úhradou výdavkov na dlžné výživné by ukrátil vlastné deti o plnenia nad rámec súdom určeného výživného. Namietol aj úpravu styku s maloletou, pretože má záujem s dcérou tráviť čas na dovolenke v priebehu letných mesiacov, ktorá by trvala dlhšie ako 7 dní, čo by nebolo možné v zmysle citovaného rozsudku, preto navrhuje upraviť styk počas letných prázdnin každý rok tak, aby mohol tráviť s maloletou obdobie od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. 18.00 hod., od 1.8. 9.00 hod. do 15.8. 18.00 hod.. Z uvedeného dôvodu navrhol zrušiť rozsudok v napadnutých výrokoch a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

3. Matka podaným odvolaním napadla výrok rozsudku o úprave styku otca s maloletou a vyslovila názor, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil skutkový stav a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vyslovila názor, že súd prvej inštancie prihliadal na záujem maloletej a iným spôsobom posúdil skutkový stav predmetnej veci, pretože nie je v záujme maloletej, ktorá je na ňu veľmi naviazaná a zvyknutá, navštevuje materskú školu a nie je reálne hlavne aj vzhľadom k pracovnej vyťažnosti otca, ktorý pracuje hlavne cez víkend úprava styku v rozsahu ako určil súd prvej inštancie. Rešpektuje zásadu trávenia polovice voľného času dieťaťa s každým rodičom, ale na prvom mieste u nej je záujem maloletej a takisto stabilita prostredia, v ktorom sa maloletá zdržiava. Bežný styk upravený súdom prvej inštancie v rozsahu od piatku do nedele nie je v záujme maloletej a vyslovila názor, že po uplynutí adaptačného obdobia postačí styk od soboty do nedele aj vzhľadom na skutočnosť, že súd vyhovel otcovi stretávať sa s maloletou každú stredu od 16.00 do 18.00 hod.. Čo sa týka styku otca s maloletou počas letných prázdnin, vyslovila názor, že súd nezohľadnil, že takto upravený styk je pre ňu nevýhodný, pretože ak by chcela ísť s maloletou napríklad na dlhšiu dovolenku a taktiež aj otec maloletej, tak za týchto podmienok to nie je možné a pri takejto úprave styku je to nereálne a neštandardné. Preto navrhuje upraviť styk iba počas prvých 10 dní v júli a v auguste, s čím v podstate súhlasil aj otec. Úprava styku počas sviatkov tak ako ho upravil súd prvej inštancie, tak s týmto nesúhlasí, pretože je veriaca, nábožensky založená a aj jej rodina, čo sa nedá povedať o otcovi a v tomto duchu sa snaží vychovávať aj maloletú, preto podľa jej názoru by bolo spravodlivejšie a vhodnejšie, ak by mohli s maloletou stráviť Štedrý deň, resp. štedrú večeru od 9.00 hod. do 16.00 hod. a z toho dôvodu nemá problém s tým, ak by otec maloletej trávil čas s maloletou od 9.00 hod. do 16.00 hod. aj každý rok a súhlasila by aj s tým, ak by otec zobral maloletú aj v Prvý sviatok vianočný každý rok. Poukázala na čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine, kde záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa zohľadňujúc pritom takisto názor dieťaťa, nakoľko podľa jej názoru súd prvej inštancie na túto skutočnosť pri rozhodovaní neprihliadal. Preto navrhuje upraviť styk otca s mal. I. po uplynutí adaptačného obdobia každý párný kalendárny týždeň od soboty 9.00 hod. do nedele 18.00 hod., každý rok počas letných prázdnin od 1.7. 9.00 hod. do 10.7. 18.00 hod., od 1.8. 9.00 hod. do 10.8. 18.00 hod., každý rok počas vianočných sviatkov 24.12. od 9.00 hod. do 16.00 hod., každý rok 25.12. od 9.00 hod. do 16.00 hod..

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení výživného potvrdiť, nakoľko súd vychádzal zo zárobkových a majetkových pomerov otca s prihliadnutím aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť a jeho bežné výdavky. Súd zohľadňoval potreby maloletej, ktorá navštevuje materskú školu. Konštatoval, že v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Konštatoval, že výška určeného výživného pre mal. I. je primeraná schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca a je nevyhnutná na pokrytie všetkých odôvodnených potrieb mal. I.. Pri úprave styku súd primerane upravil styk otca s maloletou počas letných prázdnin v týždňových intervaloch rešpektujúc zásadu trávenia polovice voľného času dieťaťa s každým rodičom a zohľadňujúc vek dieťaťa a doterajšiu úpravu styku bez prespávania maloletej v domácnosti otca.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky konštatoval, že odvolanie považuje za bezpredmetné, pretože matka celú dobu, pokiaľ žije s rodičmi, ktorí ju neustále ovplyvňujú a týka sa to aj rozhodovania matky týkajúce sa výchovy maloletej dcéry a postoja k otcovi maloletej dcéry. Vyslovil názor, že matka si je vedomá, že on ako otec je sebestačný, maloletú má veľmi rád, venuje sa jej v čase úpravy styku nadmieru, maloletá je na otca naviazaná, čo sa matke nepáči. Uviedol, že vyjadrenia matky týkajúce sa toho, že cez víkend je pracovne vyťažný, preto nie je v záujme maloletej stretávať sa s otcom považuje za absurdné a nesúhlasí s tým, že by bol pracovne vyťažný, sám vie zhodnotiť rozsah svojho voľného času a v prípade, ak by mala matka pravdu, nebojoval by takým spôsobom o styk so svojou dcérou. Považuje styk s maloletou za veľmi dôležitý a v záujme maloletej vzhľadom na jej vek, kedy sa učí novým veciam, svoje okolie vníma citlivejšie a zamedzenie styku s otcom by bolo v tomto období nevhodný spôsob riešenia odporu matky voči otcovi. K vyjadreniam týkajúcim sa vierovyznania matky počas styku a počas Vianoc vyslovil názor, že v tomto prípade nezohráva rolu, aké vierovyznanie má ten ktorý rodič, ale dôležité je, aby otec mal zabezpečený styk s maloletou v rovnakom rozsahu ako matka, keďže ide o sviatky, ktoré predstavujú súdržnosť rodiny a nebolo by spravodlivé, ak by maloletá trávila Vianoce s matkou, tak ako to požaduje.

6. Otec sa vyjadril k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, s ktorým nesúhlasí z dôvodu, že právo vyhodnocovať dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti má výlučne súd druhej inštancie a nie orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Zotrváva na svojom odvolacom návrhu a navrhuje zrušiť rozsudok vo výroku o bežnom výživnom, dlžnom výživnom a úprave styku.

7. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca a navrhla vyhovieť v plnom rozsahu jej odvolaniu. Považuje tvrdenia otca ohľadne skutočnosti, že v minulosti sa snažila obmedziť styk s maloletou za nepravdivé. Ako matka maloletej sa snažila poukázať na reálne skutočnosti, akým spôsobom sa otec zaujímal o maloletú v čase jej narodenia a prakticky až do súčasnosti, kedy otec uvádzal klamlivé a zavádzajúce informácie súvisiace s jeho stykom s maloletou. Vyslovila názor, že otec sa snaží ju ako matku zobraziť ako zlú a najhoršiu matku. Zdôraznila skutočnosť, že nikdy otcovi nebránila v styku s dcérou, čoho dôkazom je dodržiavanie doposiaľ súdom určeného styku, ktorý prebieha bez problémov a prihládajúc pritom na záujem maloletej, takisto jej názor a stabilitu prostredia, v ktorom sa maloletá zdržiava. Konštatovala, že otec je ten, ktorý často maloletú nabáda k zlému a nevhodnému správaniu voči nej a jej rodine napríklad s tvrdeniami, že u nich doma v S. sa má správať drzo a neúctivo. Skutočnosť, že žije s rodičmi je pravdivá, ale otec opomenul to, že žije v samostatne oddelenom priestore, so svojou rodinou sa stretáva a snaží sa im pomáhať. Vyslovila názor, že otec z minulosti prenáša nenávisť voči jej rodine, nakoľko ich nikdy nemal rád a tvrdenia, že rodičia ju negatívne ovplyvňujú, vyplývajú len z toho uvedeného postoja voči nim. Zo strany jej rodiny otcovi nebolo ublížené a ona sama je schopná sa rozhodovať o sebe a necíti sa byť nikým a ničím ovplyvňovaná voči otcovi maloletej. Jej rodičia v čase, keď otec nemal záujem o narodenie a starostlivosť o maloletú jej ako jediní pomohli v maximálnej možnej miere a sú jej sústave nápomocní v prípade, keď pomoc potrebuje napríklad z pracovných dôvodov. Poukázala na to, že v žiadnom prípade nikdy nebráni maloletej v styku s otcom tak ako to bolo aj doposiaľ, avšak otec by mal prehodnotiť svoje vyjadrenia a správanie pred maloletou, a teda ju nenavádzať k nevhodnému správaniu voči nej ako matke a taktiež aj jej rodine. Tvrdenia otca, že maloletá je na otca naviazaná a jej ako matke sa to nepáči, považuje za subjektívny názor otca, nakoľko pozná správanie otca, otec má o sebe veľmi vysokú mienku, čo vyplýva z jeho povahy. Otec je manipulatívny a svoju vôľu presadzuje v čase, keď je s maloletou. Maloletá sa s otcom stretáva raz, maximálne dvakrát do týždňa, takže o nejakej naviazanosti na maloletú otec hovoriť nemôže. Naopak, maloletá je naviazaná na ňu ako matku, je zvyknutá na ňu, pretože trávia spolu všetok voľný čas, nadmieru sa jej venuje a doteraz spáva v noci pri nej. Nemá žiaden problém so vzťahom otca s dcérou, avšak bolo by lepšie korektné správanie od otca a bezproblémová komunikácia bez hádok, osočovania, vulgarizmov a nie ako to bolo v predchádzajúcom období, kedy otec maloletú navádzal na nevhodné správanie voči nej a jej rodine. V súvislosti s pracovnou vyťaženosťou otca, ktorý tvrdí, že sám vie zhodnotiť rozsah svojho voľného času uvádza, že otec súd zavádza, pretože je nelogické a neveriteľné, že ak človek, ktorý žije rodinu s tromi deťmi by mohol v rámci svojho podnikania, ktoré je výlučne sezónne v čase víkendov si dovoliť povoliť alebo zvoľniť v pracovnom tempe natoľko, aby bol schopný každý druhý víkend tráviť s maloletou. Vyslovila názor, že nie je možné pracovať menej a teda aj dostatočne zarábať, pričom realita je iná a maloletá bude tráviť väčšinu času s jeho priateľkou alebo starými rodičmi, tak ako to bolo v minulosti. Ohľadne tvrdenia trávenia styku s maloletou počas Vianoc uvádzala, že v danom prípade nejde o vierovyznanie, nakoľko každá viera alebo náboženstvo oslavuje Vianoce ináč, ale v prvom rade ide o rodinu ako takú. Tvrdenia otca maloletej, ktorý dá sa povedať, rozbil dve rodiny, má tri deti s tromi rôznymi ženami, že Vianoce sú o súdržnosti rodiny, považuje za neopodstatnené práve v súvislosti s uvedenými otcovými rodinami, ktoré si vďaka svojim neverám, správaním a manipulatívnej povahe neudržal. Pre ňu ako matku je najdôležitejšia v prvom rade rodina a jej jediná maloletá dcéra, preto vyslovila názor, že je prirodzené, aby maloletá trávila tieto sviatky s ňou. Otec trávil predchádzajúce roky s maloletou Prvý sviatok vianočný alebo iný deň po ich vzájomnej dohode. Ak na rozdiel od nej otec má dve deti a priateľku, s ktorou žije, a teda má rodinu, s ktorou môže tento deň tráviť. Ona s maloletou trávia Vianoce u jej rodičov. Nebráni sa tomu, aby bol Štedrý deň rozdelený spravodlivo pre otca a matku, avšak u otca nie sú dodržiavané náboženské zvyky.

8. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje

s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje okrem úpravy styku počas letných prázdnin.

12. Pokiaľ otec namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, odvolací súd poznamenáva, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodný skutkový poznatok tvrdený účastníkom konania, ak tento skutkový poznatok nebude preukazovať iným dôkazom. Na druhej strane je potrebné vylúčiť taký dôkaz, ktorý nemôže smerovať k preukázaniu sporných skutočností, a teda týka sa skutočností právne bezvýznamných a tiež takých, ktoré účastníci navrhli s úmyslom predĺžiť súdne konanie. V konaní na súde prvej inštancie však boli preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie v merite veci, t.j. o zvýšení výživného, a to v rovnakom rozsahu vo vzťahu k zisteniu pomerov otca, ako aj matky maloletého. Vzhľadom na to, že predmetom konania je zvýšenie výživného podľa § 78 Zákona o rodine, bolo povinnosťou súdu vykonávať dokazovanie na zistenie zmien pomerov, ktoré nastali u maloletého oprávneného dieťaťa, ako aj u rodičov dieťaťa, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v ich možnostiach a schopnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť a v potrebách dieťaťa, ktoré je potrebné uspokojovať. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby dieťaťa, nie sú nimi len náklady na výživu vo vlastnom zmysle slova, teda zabezpečenie stravy dieťaťa, ale aj hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni predškolskej a školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie, to znamená, že bežné potreby dieťaťa nevybočujúce z rámca potrieb iných detí v tomto veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky je možné považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Napokon súdna prax ustálila, že zmenou pomerov u dieťaťa je aj prestup z jednotlivých stupňov školského vzdelávania, ktorá skutočnosť sa bez ďalšieho zásadným spôsobom prejaví v odôvodnených potrebách dieťaťa, na uspokojovaní ktorých sa majú podieľať obaja rodičia. Súd prvej inštancie teda správne ustálil, že u maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozhodnutia o výživnom v dôsledku nástupu do materskej školy, s čím sú spojené zvýšené výdaje. K zvýšeniu potrieb maloletej došlo nepochybne i v súvislosti s jej vekom a rastom, keďže v čase predchádzajúcej úpravy výživného bola v celodennej starostlivosti matky, ktorá s ňou bola na materskej dovolenke, pričom v aktuálnom období je maloletá vo veku intenzívneho rastu a navštevuje predškolské zariadenie. Pokiaľ ide o pomery matky, u tejto k zásadným zmenám došlo, nakoľko je po materskej dovolenke zamestnaná s príjmom 720 € mesačne. Z opisu daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2014 vyplýva, že otec maloletej mal zo živnosti za uvedené obdobie príjmy vo výške 16.655 € a výdavky vo výške 5.716 €, základ dane vo výške 10.938 €. Za rok 2015 mal zo živnosti príjmy vo výške 18.278 €, výdavky vo výške 12.447 €, základ dane 5.830 €. Otec maloletého dieťaťa predložil súdu opis daňových priznaní k dani z príjmov právnickej osoby spoločností LITO, s.r.o. a spoločnosti WINNET, s.r.o., vrátane účtovných závierok za roky 2014, 2015, 2016 a 2017. Z uvedených listinných dokladov vyplýva, že v roku 2016 mala spoločnosť LITO, s.r.o. súčet výnosov z hospodárskej a z finančnej činnosti vo výške 42.399 €, súčet nákladov z hospodárskej a finančnej činnosti vo výške 40.121 € a výsledok hospodárenia pred zdanením vo výške 2.277 €. Za rok 2017 mala spoločnosť výnosy vo výške 46.831 €, náklady vo výške 44.460 € a výsledok hospodárenia pred zdanením bol vo výške 2.370 €. V spoločnosti WINNET, s.r.o. za rok 2016 bol celkový stav výnosov vo výške 1.410

€, nákladov vo výške 805 € a výsledok hospodárenia pred zdanením vo výške 604 €, za rok 2017 uvedená spoločnosť nemá vykázaný žiadny výsledok z hospodárenia z podnikateľskej činnosti. Odvolací súd sa stotožnil s hodnotením súdu prvej inštancie týkajúcim sa možností a schopností rodičov plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu aj s prihliadnutím na jeho ďalšie vyživovacie povinnosti s tým, že každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, čo znamená usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom nebolo ohrozené. Odvolací súd je toho presvedčený, že otec bol schopný v uvedenom období zabezpečiť si dostatok prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu minimálne bežného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu maloletému dieťaťu, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam otca odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na ods. 5 citovaného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou týkajúcou sa pomerov matky, pretože táto si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletej plní aj osobnou starostlivosťou a rozhodujúcim subjektom pri určení vyživovacej povinnosti je v tomto prípade otec, ktorý sa nepodieľa na výchove maloletej aj osobnou starostlivosťou.

13. Súd prvej inštancie správne vyčíslil dlžné výživné za rozhodné obdobie, zohľadnil otcom zaplatené výživné, čo potvrdili obaja rodičia a odvolací súd sa stotožnil aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné v lehote do 60 dní od doručenia rozsudku. Odvolací súd poznamenáva, že v zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP (§ 160 ods. 1 O.s.p.) vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrhu účastníkov konania zvažil, či je povolenie takej výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprímerane nezvýhodní povinného oproti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a ktoré je okrem iného prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnuť na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, prípadne či je možné od oprávneného spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej lehote, pretože vzhľadom k prejednávanej veci, priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu nebolo by spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti, nakoľko otcovi muselo byť zrejmé, že s pribúdajúcim vekom dieťaťa sa zvyšujú jeho odôvodnené potreby a pri primeranej prezieravosti mohol a mal vytvárať úspory v súvislosti s touto nepochybnou zmenou pomerov dieťaťa, pričom súdne zvýšenie rozsahu vyživovacej povinnosti mohol očakávať od začatia konania a je nepochybné, že ani matka maloletej pri uspokojovaní potrieb dieťaťa nebola zvýhodnená splátkami a musela tieto potreby uspokojovať postupne, tak ako vznikali z hľadiska účelu, ktorému výživné slúži a je vhodné, aby dlžné výživné bolo zaplatené naraz, čo umožňuje lepšie využitie peňažných prostriedkov v prospech dieťaťa. S prihliadnutím na vyššie uvedené, nakoľko súd prvej inštancie správne zohľadňoval výšku dlhu otca, keďže určil lehotu dlhšiu ako zákonnú 3-dňovú, odvolací súd sa aj v tomto rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

14. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa o zmene úpravy styku otca s mal. I. odvolací súd dodáva, že právo styku rodiča s dieťaťom je novým právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča (ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti) zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Právo styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných väzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Pri úprave styku je zásadne potrebné vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu svojho voľného času, to znamená počas pracovných dní, školského roka, ako aj počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Úprava stretávania pod tento rozsah je obmedzením styku, ku ktorému je možné pristúpiť len za podmienok daných v ust. § 25 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Zákon o rodine prioritizuje dohodu rodičov o úprave styku, ale v prípade, ak rodičia nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku, upraví styk autoritatívne súd, pričom prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je jeho zdravý psychický a fyzický rozvoj, zohľadňuje vek dieťaťa a jeho zdravotný stav, prípadne školskú dochádzku, mimoškolskú činnosť, vzdialenosť bydlísk rodičov, pracovné zaťaženie rodičov a pod. a

tak, aby aj z týchto aspektov bol určený styk úspešne realizovateľný. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj svoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom, pretože ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo pozitívny vzťah k tomuto rodičovi. V prípade, ak rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti nevytvára priaznivé podmienky pre realizáciu styku dieťaťa s druhým rodičom, možno mať vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dostatočne zohľadnil existujúce pomery rodičov, vek dieťaťa, rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa a zmenil upravený styk otca s mal. I. a stotožňuje sa s úpravou styku otca s maloletou okrem letných prázdnin, pretože obsahom spisu je preukázané, že otec ako oprávnený rodič je schopný sa o maloletú počas styku postarať, má na to vytvorené všetky podmienky. Medzi otcom a maloletou je vytvorený vzájomný pozitívny citový vzťah, preto niet žiadneho zákonného dôvodu na to, aby bol styk akokoľvek obmedzovaný.

15. Súd prvej inštancie správne určil zvýšené výživné i počiatok plnenia zvýšenej vyživovacej povinnosti, správne vyčíslil dlžné výživné, ako aj spôsob jeho zaplatenia a správne a zákonne upravil aj styk otca s maloletou okrem letných prázdnin, preto odvolací súd rozsudok v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v tejto časti stotožnil s jeho odôvodnením.

16. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

17. Úprava styku počas letných prázdnin nezodpovedá polovici voľného času maloletej, preto v súlade so štandardnou úpravou po zohľadnení odvolacích námietok rodičov posunul koniec styku v mesiacoch júl a august do 15. dňa v mesiaci, aby mali obaja rodičia dostatok priestoru aj na realizáciu letnej dovolenky s maloletou.

18. Pretože odvolací súd zistil relevantné skutočnosti, ktoré odôvodňovali iné rozhodnutie o úprave rozsahu styku otca s maloletou počas letných prázdnin, preto podľa § 388 CSP zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).